
FOLKETINGET

Til Underudvalget under Udvalget for Forretningsordenen

Lovsekretariatet

Christiansborg
DK-1240 København K

Tlf. +45 33 37 55 00

Fax +45 33 32 85 36

www.ft.dk

ft@ft.dk

Vedlagt omdeles til orientering det materiale, som advokat Nicolai Mallet har henvist til i sit brev af 6. januar 2015 til underudvalget på vegne af MF Lars Løkke Rasmussen (V), jf. UUF alm. del – bilag 8.

Opmærksomheden henledes på, at gengivelsen af Lars Løkke Rasmussens vidneudsagn begynder på protokollens s. 12.

Skattesagskommissionen

PROTOKOL

Protokol nr.: 37

Den 19. april 2013 kl. 9.30 blev Skattesagskommissionen sat i kommissionens mødelokale Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, Lars E. Andersen, Martin Simonsen og Niels Fenger, kommissionens udspørger, advokat Lars Kjeldsen og kommissionens juridiske sekretær Rikke Holler.

Som protokolfører fungerede Dorthe Hylleberg.

Følgende bisiddere var mødt:

Advokat Peter Trudsø på vegne advokat Henrik Stagetorn for Peter Arnfeldt.

Advokat K. L. Németh for Troels Lund Poulsen.

Advokat Jakob S. Arrevad for Peter Christensen.

Faglig sekretær Merete Keller Berdiin for Søren Hansen.

Advokat Jon Lauritzen for Hanne Dahl Kofod.

Advokat Karen-Margrethe Schebye for Erling Andersen.

Advokat Noaman Azzouzi for Jan Lund.

Advokatfuldmægtig Tina Tolstrup Bak Jensen på vegne advokat Poul Heidmann for Ivar Nordland.

Advokat Torben Koch for Steffen Normann Hansen.

Advokat John Petersen for Birgitte Christensen.

Advokat Jens Christensen for Morten Jensen.

Advokat Morten Mark Østergaard for Camilla Lau Baymler.

Advokat Bjarke Vejby på vegne advokat Lars Svenning Andersen for Peter Loft.

Advokat Per Magid for Karsten Dybvad. Til stede var desuden advokatfuldmægtig Nicoline Sand.

Advokat Nicolai Mallet for Lars Løkke Rasmussen og Mikael Børsting.

Som vidne mødte Mikael Børsting.

Vidnet blev vejledt om, at han ikke havde pligt til at udtale sig.

Vidnet erklærede, at han var villig til at afgive forklaring.

Vidnet blev endvidere vejledt om, at han har ret til at besvare spørgsmål, idet reglerne om tavshedspligt ikke er gældende under en forklaring, der afgives til undersøgelseskommissionen.

Vidnet blev orienteret om, at afhøringen vil blive transmitteret direkte til et tilstødende lokale, der er blevet oprettet til de tilhørere, der ikke er plads til i selve mødelokalet. Der sker ikke nogen optagelse i den forbindelse. Vidnet blev endvidere orienteret om, at afhøringen vil blive lydoptaget af hensyn til protokolleringen af forklaringen. Optagelsen vil blive slettet, når kommissionen har afgivet sin beretning.

Formanden redegjorde kort for baggrunden for nogle af de spørgsmål, der ville blive stillet.

Vidnet forklarede, at han blev uddannet journalist fra Syddansk Universitet i 2003. Siden har han arbejdet på en række medier primært med tilknytning til Christiansborg-redaktioner. Han har været ved BT, Altinget, Information og Politiken og har skrevet en række bøger, herunder to politiske biografier om Svend Auken og Bertel Haarder. I marts 2010 blev han ansat som Venstres pressechef, og i marts 2011 blev han særlig rådgiver for Lars Løkke Rasmussen i Statsministeriet. Efter valget i 2011 blev han særlig rådgiver for Lars Løkke Rasmussen som formand for Venstre.

Da han i 2010 var ansat i Venstres pressetjeneste, var han pressechef i en nyoprettet enhed kaldet CKP, Center for Kommunikation og Politik, som Søs Marie Serup Laybourn var chef for. Her sad også chefen for Venstres økonomiske sekretariat, Jacob Bruun Christensen. Som pressechef havde han 5-6 medarbejdere, som primært var uddannede journalister. De varetog alle presseinteresser, som havde med Venstres folketingsgruppe at gøre. Det kunne være politiske udspil, defensive historier, medietræning o. lign. Der blev også lavet daglige presseorienteringer, hvor det blev beskrevet, hvad der havde stået i avisen, og hvordan de forholdt sig til det.

Forespurgt, om CKP også servicerede ministre og statsministeren med presseservice, forklarede han, at man som udgangspunkt regnede med, at ministre sammen med deres særlige rådgivere eller ministerier selv klarede pressen. Hvis ministre havde en sag som politiker, var de jo en del af Venstre folketingsgruppe og kunne godt komme forbi og tale med ham eller andre.

Forespurgt, hvordan forholdet var mellem CKP og de særlige rådgivere, forklarede han, at de havde et fint forhold. Som pressechef for et regeringsparti var man afhængig af, at man havde et tæt forhold, da Venstre i dette tilfælde skulle forsvare regeringens politik. Det var den primære opgave. De

havde i begyndelsen ugentlige møder med de særlige rådgivere, hvor de koordinerede de historier, som de gerne ville ud med. I forbindelse med, at Søs Marie Serup Laybourn blev chef for CKP, blev det til to ugentlige møder – hver tirsdag og fredag.

Foreholdt, at BT begyndte at skrive om sagen den 23. juni 2010, og forespurgt, om han på noget tidspunkt inden den 23. juni 2010 fik underretninger om, at BT begyndte at interessere sig for ægteparrets skatteforhold, svarede han benægtende. Han hørte, at der måske var en sag undervejs i forhold til Helle Thorning-Schmidt, men ikke, hvad den handlede om. Forespurgt, om han kan huske i hvilket forum, han hørte noget om det, forklarede han, at han tror, at det har været internt – muligvis fra Søs Marie Serup Laybourn. Forespurgt, om det har været rejst på nogle af de møder, de havde med ministrenes særlige rådgivere, svarede han benægtende.

Foreholdt, at han i et interviews i Politiken har udtalt, at han havde drøftelser med Peter Arnfeldt om denne sag, og foreholdt, at Peter Arnfeldt var bekendt med, at BT havde interesseret sig for ægteparrets skatteforhold inden den 23. juni 2010, samt forespurgt, om han inden den 23. juni hørte noget fra Peter Arnfeldt om BT's interesse, svarede han benægtende.

Forespurgt, om han eller nogen af hans kolleger i Venstres sekretariat havde kontakt med Troels Lund Poulsen eller embedsmænd i Skatteministeriet inden den 23. juni 2010 vedrørende kildeskattespørgsmålet, forklarede han, at han i hvert fald ikke har været i kontakt med nogen. Han har heller ikke kendskab til, om andre har.

Henvist til artikelsamlingens side 5 – BT's artikel af 23. juni 2010 med overskriften "DANSK SKAT – NEJ DA" – og forespurgt, om han har erindring om, hvad der kom til at udspille sig i hans regi, da sagen blev beskrevet i BT den 23. juni 2010 og dagene derefter, forklarede han, at han rejste til Frankrig dagen efter, så han var muligvis derhjemme på dette tidspunkt, men det var en historie, der fyldte meget i medierne, så han har nok vendt den med Søs Marie Serup Laybourn den pågældende dag. Forespurgt, hvor lang tid han var på ferie, forklarede han, at han kom hjem igen den 3. juli 2010.

Forespurgt, om han direkte eller indirekte beskæftigede sig med sagen, mens han var på ferie, forklarede han, at han ikke gjorde direkte, men han fulgte selvfølgelig med i medierne fra Frankrig. Forespurgt, om han talte med nogen om sagen, eller om han bare læste avisen, forklarede han, at han tror, at i det øjeblik, der ikke skete så meget på Venstres banehalvdel, så talte han ikke med nogen, men det kan godt være, at han har talt med nogen - enten Søs Marie Serup Laybourn eller Peter Christensen - generelt om medie billedet.

Forespurgt, om han talte med Troels Lund Poulsen i perioden fra den 23. juni til den 3. juli 2010, svarede han benægtende. Forespurgt, om han har kendskab til, om der blev iværksat en undersøgelse af ægteparrets forhold i embedsmænds regi, svarede han benægtende. Han kendte ikke embedsfolkene i ministeriet.

Foreholdt artikelsamlingens side 119 – Ekstra Bladets artikel af 1. juli 2010 "Stort skattesæk til Helles mand", 1. spalte, "I Venstre glæder man sig ... siger politisk ordfører Peter Christensen" – og artikelsamlingens side 121 – resumé fra DR P1s radioavis den 1. juli 2010 med overskriften "Venstre-ordfører: Skattesag afslører socialdemokratisk hykleri", 7.-8. linje, "Ifølge Peter Christen-

sen ... skattesvig eller ej" – samt forespurgt, om han ved, om man i Venstres regi havde et faktisk grundlag for at antage, at Helle Thorning-Schmidt skulle have begået skattesvig, forklarede han, at det tror han ikke. Forespurgt, om han ved, om de havde et andet grundlag for, at Peter Christensen fremkom med disse udtalelser, forklarede han, at Peter Christensen var politiker og havde siddet i Skatterådet i mange år, så han kan forestille sig, at Peter Christensen selv havde en holdning til spørgsmålet. Forespurgt, om han havde kendskab til, om Venstres pressetjeneste havde hjulpet Peter Christensen med at formulere tesen om, at der kunne være tale om skattesvig, forklarede han, at han er ret sikker på, at det ikke var Venstres pressetjeneste, men Peter Christensen selv. Så vidt vidnet kan se, byggede Peter Christensen også et forbehold ind – altså "hvis".

Forespurgt, om han havde kontakt til politikere, ministre eller embedsmænd vedrørende skattesagen, da han kom hjem fra ferie, svarede han benægtende. Han var på arbejde en uge, inden han holdt ferie igen. I den uge ringede han til Peter Christensen og fik en overlevering af sagen – altså hvor sagen stod, og hvorfor man havde lagt det snit, man havde lagt.

Forespurgt af formanden, om det var skattesagen, han mente, når han sagde "sagen", svarede han bekræftende. Det var de artikler, der havde været i aviserne.

Forespurgt af udspørgeren, om Peter Christensen gav udtryk for, at han havde et grundlag for at fremkomme med den tanke, at der muligvis var foregået skattesvig, forklarede han, at han tror, at Peter Christensen forholdt sig til nogle af de artikler, som journalisterne gerne ville have, at han forholdt sig til, altså de artikler der omhandlede, at Helle Thorning-Schmidts sag skulle undersøges af skattemyndighederne. Derfor forsøgte Peter Christensen også at bygge et forbehold ind, når han udtalte sig om sagen. På ny forespurgt, om Peter Christensen tilkendegav, at han havde et grundlag for at fremsætte udtalelser om, at der var et muligt skattesvig, svarede han benægtende.

Forespurgt, hvornår han kom tilbage fra ferie, forklarede han, at han havde vagten fra den 5.-9. juli 2010. Derefter holdt han ferie igen til slutningen af juli 2010. Forespurgt, om han beskæftigede sig med sagen i løbet af ferien, svarede han, at i det omfang sagen var en del af mediebildet, så beskæftigede han sig med den. Forespurgt, om han havde drøftelser med nogen om sagen i den periode, forklarede han, at han drøftede sagen med Peter Christensen. Forespurgt, om Peter Christensen på det tidspunkt gav udtryk for, at han havde oplysninger om sagen udover oplysninger fra mediebildet, svarede han benægtende.

Foreholdt, at Helle Thorning-Schmidt kom hjem fra ferie i slutningen af juli foranlediget af en historie i BT og de øvrige medier om, at hun havde givet forkerte oplysninger til enten Justitsministeriet eller til skattevæsnet og henvist til artikelsamlingens side 128 – Berlingske Tidendes artikel af 30. juli 2010 med overskriften "Straffesag truer Helle Thorning", hvoraf fremgår, at Helle Thorning-Schmidt overfor Justitsministeriet skulle have forklaret, at hendes mand stort set var hjemme hver weekend, men at hun overfor skattevæsnet havde afgivet andre oplysninger, samt forespurgt, om de i Venstre havde kendskab til, at Helle Thorning-Schmidt på den ene side sagde én ting til skattevæsnet, og at hun på den anden side sagde noget andet til Justitsministeriet, udover det der stod i aviserne, forklarede han, at han ikke havde andet kendskab end det, der blev videregivet i aviserne, og som Peter Christensen skulle forholde sig til.

Forespurgt, om han talte med nogle personer, embedsmænd, politikere eller ministre, der tilkendegav, at de vidste noget mere end det, der stod i aviserne, svarede han benægtende.

Foreholdt, at Peter Christensen også i denne anledning kom med nogle udtalelser i avisen og foreholdt artikelsamlingens side 128 – Berlingske Tidendes artikel af 30. juli 2010 med overskriften ”Straffesag truer Helle Thorning, 3. spalte nederst til 4. spalte øverst, ”Jeg kan ikke slippe ... Det er utroværdigt” – artikelsamlingens side 170 – Jyllands-Postens netartikel af 30. juli 2010, 4. afsnit, 1. punktum – og artikelsamlingens side 139 – BT’s artikel af 4. august 2010, 3. spalte mf., ”Nu er der altså en række gange ... siger han” – samt forespurgt, om han havde drøftet de udsagn med Peter Christensen, inden han fremkom med dem, eller om linjen havde været drøftet i Venstres pressetjeneste, forklarede han, at han tror, at de helt sikkert drøftede, at det var ekstraordinært, at oppositionens leder var havnet i en situation, hvor medierne kunne fortælle, at hun havde givet urigtige oplysninger til offentlige myndigheder.

Foreholdt artikelsamlingens side 167-168 – Politikens netartikel med overskriften ”Løkkes rådgiver: Skattesagen skulle klæbe til Thorning”, side 167, 2. og 3. afsnit: ”I denne hektiske situation ... dermed rådgiver for Peter Christensen” og fra 5. afsnit til side 168, 2. afsnit: ”Mikael Børsting, var det dig ... det har vi selvfølgelig drøftet i Venstre” – og forespurgt, om det var et korrekt citat, forklarede han, at det er han ret sikker på, det er. Forespurgt, om han deltog i at lægge den fælles partilinje, som Peter Christensens udsagn var en del af, forklarede han, at det var Peter Christensen, der lagde den politiske linje – også i denne sag – men vidnet havde helt sikkert talt med ham om sagen og linjen.

Forespurgt, om Peter Christensen under samtalerne gav udtryk for, om han havde andre oplysninger, der kunne begrunde, at han havde et solidt fodfæste, når han kom med udsagn om, at der muligvis forelå skattesvig, forklarede han, at Peter Christensen prøvede at bygge et forbehold ind, hver gang han udtalte sig om sagen, og det, han udtalte sig om i den pågældende sag, var, at oppositionens leder – ifølge medierne - havde givet urigtige oplysninger til offentlige myndigheder.

På ny foreholdt fra artikelsamlingens side 170: ”så er der givet usande oplysninger, eller også har der været skatteunddragelse” – og forespurgt, om det i den politiske debat var sædvanligt, at man sagde: ”Min politiske modstander har muligvis begået et kriminelt forhold”, forklarede han, at det kunne han ikke svare på. Forespurgt, om han kan nævne andre eksempler på, at politikere har beskyldt hinanden for kriminelle forhold, svarede han benægtende - ikke på stående fod, men det var meget usædvanligt, at oppositionslederen ifølge medierne havde givet urigtige oplysninger til offentlige myndigheder.

Forespurgt, om han drøftede med Peter Christensen, hvad Peter Christensens grundlag var for at komme med udsagnene, svarede han benægtende. Peter Christensen havde rimelig stor erfaring fra Skatterådet, og han var den type politiker, at hvis man skulle gøre noget, så var det måske snarere at træde lidt på bremsen.

Forespurgt, om han havde drøftelser med Peter Arnfeldt i forbindelse med sagen og i givet fald hvornår, forklarede han, at han helt sikkert har vendt sagen med Peter Arnfeldt. Han kan ikke nærmere tidsfæste det, men det har primært været over telefonen.

Forespurgt, om han drøftede sagen med Peter Arnfeldt før sin første sommerferie i Frankrig, svarede han benægtende. Forespurgt, om han drøftede sagen mellem de to ferier, forklarede han, at det gjorde han muligvis. Forespurgt, om han kan huske, hvad de drøftede, forklarede han, at det var den pressemæssige del af sagen. I denne sag var det Peter Christensen, som udtalte sig om sagen. Ministeren udtalte sig ikke. Det var normal praksis, at når der kom en pressehenvendelse til ministeriet, og ministeren ikke svarede på den, så ringede den pågældende særlige rådgiver til pressechefen i Venstre. Det var ikke noget, der skete hver gang, men det skete en gang i mellem. Det var en del af pressebetjeningen.

Foreholdt, at der kom rigtig mange henvendelser til ministeren og ministeriet i denne sag, og forespurgt, om han ofte talte med Peter Arnfeldt, svarede han benægtende. Forespurgt, om det var mere eller mindre end en gang om ugen, forklarede han, at det kan han ikke huske. Foreholdt, at det er forklaret, at de mødtes fast to gange om ugen, mens denne sag kørte i pressen, og forespurgt, om der var møder, hvor de ikke talte om denne sag, forklarede han, at han tror ikke, at sagen fyldte så meget i pressen fra midten af august 2010 og indtil afgørelsen forelå i september. Forespurgt, om de holdt møder fra den 23. juli og til midten af august 2010, svarede han benægtende. Der var en sommerpause. Der har nok været møder, da han var i Frankrig i slutningen af juni 2010.

Forespurgt, om der var møder, som han deltog i, frem til den 16. september, hvor denne skattesag ikke blev drøftet, forklarede han, at det meget vel kan tænkes. Hvis skattesagen ikke havde fyldt meget i medierne før det pågældende møde, drøftede de ikke sagen.

Forespurgt, om de drøftede sandsynligheden for, at Stephen Kinnock blev skattepligtig eller ikke skattepligtig, forklarede han, at han tror, at han drøftede det med Peter Christensen. Da han kom hjem fra Frankrig, var det en del af den analyse, som de delte. Forespurgt, hvad de baserede deres analyse på omkring skattepligt eller ej, forklarede han, at det ikke var en analyse, om han skulle være skattepligtig. Det var uden for deres indflydelse. Det handlede om, hvordan man lagde det politiske snit. Hvis Helle Thorning-Schmidt havde problemer med skattemyndighederne, så havde hun et politisk problem. Hvis hun ikke havde et problem med skattemyndighederne, så var der et potentiale for en vis boomerang-effekt. Med boomerang-effekt mener han, at det var en sag, der kunne ramme Venstre. Det var derfor vigtigt, at de lagde et politisk snit i sagen.

På ny foreholdt artikelsamlingens side 170, 4. afsnit, 1. punktum: ”- Helle Thorning-Schmidt er endt i, at enten må hun fastholde, at det var en fejl, og så er der givet usande oplysninger, eller også har der været skatteunddragelse.” – og forespurgt, hvordan man forholdt sig til det, hvis man i øvrigt havde en politisk analyse, der gik ud på, at denne sag kunne falde tilbage på Venstre, hvis det endte med, at Stephen Kinnock ikke var skattepligtig, forklarede han, at man altid kan diskutere, om man lagde et for hårdt snit, men da de lavede analysen, var en af årsagerne til, at det kun var Peter Christensen, der skulle udtale sig, at man havde en vis sikkerhed i, at det, der blev sagt, blev sagt af én person, og at der var en rimelig konsekvent linje hele vejen igennem.

Forespurgt, om han i august, og frem til afgørelsen blev truffet, havde kendskab til, om nogen i den offentlige administration, politikere eller embedsmænd deltog i, hvordan man skulle håndtere skattesagen, hvis Stephen Kinnock blev skattepligtig, eller hvis han ikke blev skattepligtig, svarede han benægtende.

Henvist til artikelsamlingens side 167-168 – vidnets udtalelser til Politiken – og forespurgt, om der havde været ministre eller spindoktorer med til at lægge den politiske linje, svarede han benægtende. Forespurgt, hvem der så havde gjort det, forklarede han, at det var Peter Christensen, der lagde den politiske linje, og han rådførte sig helt sikkert med Søs Marie Serup Laybourn.

Forespurgt, om han nogensinde har drøftet sagen med Troels Lund Poulsen, svarede han bekræftende. Det har han gjort på tilfældige møder. Forespurgt hvornår, forklarede han, at det har været slut juli samt i løbet af august og september. De talte om de pressemæssige vinkler på sagen. Troels Lund Poulsen gav ikke udtryk for noget udover, at det var en stor sag, og at det var en sag, som han også selv mærkede, fordi der var pres fra journalister på hans ministerium. Forespurgt, om han ikke sagde mere, svarede han benægtende, men han tror, at Troels Lund Poulsen ligesom andre undrede sig over, at oppositionens leder havde givet urigtige oplysninger til Justitsministeriet. Det var ikke noget, vidnet bed særlig meget mærke i.

Forespurgt, om han havde samtaler med andre ministre om denne sag, forklarede han, at det har han helt sikkert haft. Forespurgt hvem, han havde talt med, forklarede han, at det kunne være alle ministre. Forespurgt, om han havde talt med Lars Løkke Rasmussen om den, svarede han bekræftende. Forespurgt, om denne gav udtryk for, at han kendte til sagen, svarede han benægtende. Han talte med Lars Løkke Rasmussen i forbindelse med et sommergruppemøde i begyndelsen af august, hvor Venstres folketingsgruppe deltog – herunder også Venstres ministre. Det var ovenpå en sommer, hvor sagen havde fyldt ret meget i juli måned. Der skulle afholdes et pressemøde, og de talte om, at det nok var et spørgsmål, Lars Løkke Rasmussen ville få, blandt andet fordi Peter Christensen sad sammen med Lars Løkke Rasmussen, som politisk ordfører. Vidnet mindes dog ikke, at Lars Løkke Rasmussen fik spørgsmålet om skattesagen. Der var andre temaer, der optog journalisterne på det tidspunkt.

Forespurgt, om han i perioden fra september og frem talte med Peter Arnfeldt om sagen, forklarede han, at han ikke kan tidsfæste det. Hvis han talte med ham om sagen, så var det om journalistiske henvendelser.

Foreholdt artikelsamlingens side 168 – Politikens netartikel, afsnittet med overskriften ”Vil ikke uddybe Arnfeldt-møder”, ”Spindoktorer holder møder ... alle sten bliver vendt i sagen” – og forespurgt, om han har sagt det, svarede han, at det tror han. Han har haft møder, hvor Peter Arnfeldt har ringet og fortalt, at der har været journalistiske henvendelser. Da ministeren ikke udtalte sig om sagen, ringede Peter Arnfeldt og oplyste vidnet om, hvilke journalister, der ville have en kommentar. Forespurgt, om han på noget tidspunkt har drøftet med Peter Arnfeldt, hvordan man kunne forestille sig, at sagen ville ende, svarede han benægtende. Forespurgt, om Peter Arnfeldt på noget tidspunkt gav udtryk for, hvordan han troede, at sagen ville ende, svarede han benægtende.

Forespurgt, om han har kendskab til, om ministre eller embedsmænd i denne periode forsøgte at indsamle fakta, der kunne belyse ægteparrets skattemæssige forhold, svarede han benægtende.

Forespurgt, om han har kendskab til, om andre havde kontakt med Skatteministeriet eller Skatteministeriets embedsmænd, svarede han benægtende.

Forespurgt, om han på noget tidspunkt før 2012, hvor afgørelsen blev offentliggjort i Politiken, har set eller modtaget en kopi af Stephen Kinnocks agterskrivelse, svarede han benægtende.

Forespurgt, om han har hørt omtalt, at andre herunder journalister har set eller modtaget en kopi, svarede han benægtende.

Foreholdt, at Noa Redington har forklaret, at Jan Kjærgaard skulle have oplyst, at Peter Arnfeldt havde tilbudt Kjærgaard dele af afgørelsen, og forespurgt, om han har hørt det rygte på Christiansborg, svarede han benægtende.

Forespurgt, om han slet ikke på noget tidspunkt hørte rygter blandt journalister eller politikere om, at afgørelsen skulle være forsøgt afsat, svarede han benægtende. Forespurgt, om han heller ikke hørte rygter, da sagen blev omtalt i BT i september måned 2011, svarede han benægtende.

Forespurgt, om han har hørt, om nogen har udleveret agterskrivelsen, svarede han benægtende.

Forespurgt, om journalister har rettet henvendelse til ham, for at se, om de kunne få den af ham, svarede han bekræftende. Forespurgt, hvem, forklarede han, at det var dem, der var forbi hans kontor. Det kunne i princippet være alle fra presseløgen. Hans kontor var meget åbent. Han husker ikke navnene på de journalister, han havde talt med. Det kunne være navne fra samtlige medier.

Foreholdt artikelsamlingens side 174 – Weekendavisens artikel af 9. december 2011 med overskriften ”Gården brænder”, 1. spalte mf., ”Indtil videre har Venstres ... fortrolige afgørelse i sagen” – og forespurgt, om Venstres presstjeneste havde noget om skattesagen, svarede han benægtende. Forespurgt, om de heller ikke havde noget, der skulle ud i valgkampen, svarede han benægtende. Forespurgt, om han har nogen idé om, hvor journalisterne Arne Hardis og Hans Mortensen kunne have fået det fra, forklarede han, at de vel havde talt med nogle folketingspolitikere i Venstre, der meget vel kan have sagt det til journalisterne. Forespurgt, hvor folketingspolitikere fra Venstre kunne have fået det indtryk fra, forklarede han, at de kunne have fået det, fordi sagen fyldte ret meget i pressen i december måned, og der var nogle forlydender om, at Venstre havde produceret notater osv. i sagen. Han tror, at de gjorde sig interessante.

Forespurgt, om der var nogen, der foreslog ham eller Venstres presstjeneste, at man skulle forsøge, at opnå adgang til afgørelsen, svarede han benægtende.

Forespurgt, om han har kendskab til, om andre har forsøgt at skaffe sig adgang til agterskrivelsen – udover de journalister, der allerede har været omtalt, svarede han benægtende.

Kl. 10.20 mødte advokat Stine Gry Johannessen for Michael Frank, Carsten Vesterø, Jesper Skovhus Poulsen, Per Hvas, Winnie Jensen, Anne Simonsen og Hans From.

Som vidne mødte Karsten Dybvad.

Vidnet blev vejledt om, at han ikke havde pligt til at udtale sig.

Vidnet erklærede, at han var villig til at afgive forklaring.

Vidnet blev endvidere vejledt om, at han har ret til at besvare spørgsmål, idet reglerne om tavshedspligt ikke er gældende under en forklaring, der afgives for undersøgelseskommissionen.

Vidnet blev orienteret om, at afhøringen vil blive transmitteret direkte til et tilstødende lokale, der er blevet oprettet til de tilhørere, der ikke er plads til i selve mødelokalet. Der sker ikke nogen optagelse i den forbindelse. Vidnet blev endvidere orienteret om, at afhøringen vil blive lydoptaget af hensyn til protokolleringen af forklaringen. Optagelsen vil blive slettet, når kommissionen har afgivet sin beretning.

Vidnet forklarede, at han er uddannet cand.polit. Han er i dag ansat som administrerende direktør i Dansk Industri. I 2010 var han frem til slutningen af september departementschef i Statsministeriet. Forespurgt, hvilken funktion han som departementschef havde i forhold til de politiske sager, forklarede han, at en af opgaverne var at sørge for, at det materiale, der blev forberedt til regeringsudvalgene, var gennemgået og gjort klar til beslutning – eksempelvis til et K-udvalg. I den forbindelse var der typisk drøftelser med medarbejdere i ministeriet, kolleger fra andre ministerier og med statsministeren.

Forespurgt, om han havde opgaver i forhold til statsministeren, når der opstod en højspændt politisk sag som denne skattesag, der kunne have stor politisk betydning, svarede han benægtende. Denne sag var jo ikke en sag for Statsministeriet. Der kunne godt være sager, der kørte op i pressen, og som var relevante og optog mange, men som ikke var en sag for det embedsmandsorienterede eller politiske niveau i centraladministrationen. Det gjaldt også denne sag.

Forespurgt, hvornår han første gang blev opmærksom på, at der eventuelt kunne opstå en sag om ægteparrets skatteforhold, forklarede han, at han hørte om det første gang, da der blev skrevet om det i aviserne. Forespurgt, om han kan huske, hvordan han blev gjort opmærksom på det, forklarede han, at det kan han ikke huske. De arbejdede i Statsministeriet meget opmærksomt i forhold til det, der skete ude i det offentlige rum. Så om det var en medarbejder, der kom ind og spurgte, om han havde set avisen, eller om han selv så det, kan han ikke huske, men det er klart, at det var noget, man blev opmærksom på.

Forespurgt, om sagen gav anledning til overvejelser i Statsministeriet, da de blev opmærksomme på den, svarede han benægtende. Det var en personsag, der lå langt væk fra Statsministeriet, så det havde ingen betydning for det arbejde, de bedrev eller konkret foretog sig.

Forespurgt, om han har kendskab til, om ministre eller embedsmænd udenfor Statsministeriet har modtaget faktuelle oplysninger om ægteparrets skatteforhold, svarede han benægtende. Han var ikke i nærheden af sagen på den måde, men det var helt naturligt, at det var noget, der optog sindene, måske mest hvilken betydning den kunne få.

Foreholdt, at sagen blev omtalt i BT den 23. juni 2010, og at der derefter var en heftig mediedækning, og foreholdt, at han har forklaret, at det var en sag, der optog sindene rent politisk, forklarede han, at det nok var mere rigtigt at sige, at det ikke var en sag, der optog ham eller andre politisk på den måde, men det var mere, hvordan det – afhængigt af hvad der skete - kunne få betydning for det politiske landskab og opinionstillene. Det var noget i den stil.

Forespurgt, om man i Statsministeriet drøftede, hvilken betydning sagen kunne få, svarede han benægtende. Det var heller ikke noget, han drøftede med statsministeren.

Henvist til artikelsamlingens side 128 – Berlingske Tidendes artikel af 30. juli 2010 med overskriften ”Straffesag truer Helle Thorning”, hvoraf fremgår, at Helle Thorning-Schmidt overfor Justitsministeriet skulle have forklaret, at hendes mand stort set var hjemme hver weekend, men at hun overfor skattevæsnet havde afgivet andre oplysninger – og forespurgt, om han var på sommerferie på dette tidspunkt, forklarede han, at han mener, at han formelt stadig var på sommerferie den 30. juli 2010. Forespurgt, om det efter hans erindring gav anledning til overvejelser i Statsministeriet, da sagen på dette tidspunkt genopblussede i pressen, svarede han benægtende.

Forespurgt, om han på dette tidspunkt, eller efter at han kom hjem fra ferie, har kendskab til, om embedsmænd eller ministre havde faktuelle oplysninger om sagen, svarede han benægtende.

Forespurgt, om han har kendskab til, om ministre eller embedsmænd i centraladministrationen havde overvejelser om, hvordan sagen eventuelt kunne udnyttes politisk, svarede han benægtende. Det var en konkret sag, så ingen havde nogen form for aktier i den. Han gik selvfølgelig ud fra, at den konkrete sag kørte, og den lå ressortmæssigt under et ministerium definatorisk, men det var ikke noget, der var relevant i selve centraladministrationen i departementerne.

Henvist til materialesamlingens side 400.004 – brev af 16. december 2011 fra Statsministeriet til Bo Maltesen, Politiken, hvoraf fremgår, at vidnet havde nogle møder med Peter Loft bl.a. et møde den 7. september 2010 – og forespurgt, om skattesagen blev nævnt eller drøftet på dette møde, svarede han benægtende. Det var ikke formålet med mødet. Det var en helt anden sag. Forespurgt, om den anden sag på nogen måde havde forbindelse til Helle Thorning-Schmidt eller Stephen Kinnocks skattesag, svarede han benægtende. Forespurgt, om de en passant drøftede den presse-mæssige og politiske dækning af sagen, svarede han benægtende. På mødet var det den anden sag, som var vigtig, da de skulle have afsluttet noget bestemt i sagen. Han tror, at man generelt på Slotsholmen og på kanten af møder osv. har talt om sagen, men kun som alle andre mennesker talte om den. Ingen har talt om den sagsbehandling, der foregik – heller ikke en passant.

Foreholdt, at Peter Loft på dette tidspunkt havde klare indikationer for, at sagen ville falde ud til Stephen Kinnocks fordel, og forespurgt, om han har nogen erindring om, hvorvidt Peter Loft kunne have indikeret, at man nok ikke skulle forvente, at der kom så meget ud af sagen eller noget i den retning, svarede han benægtende.

Forespurgt af formanden, om vidnet og Peter Loft på kanten af mødet talte om skattesagen, forklarede han, at de alle sammen har talt om sagen ved forskellige lejligheder. Han har dog ingen erindring om, at han skulle have talt med Peter Loft om sagen den 7. september 2010. Vidnet havde forholdsvist travlt den dag, og det var vigtigt at komme et skridt videre i den sag, som han holdt møde med Peter Loft om.

Foreholdt af udspørgeren, at han har forklaret, at han ved andre lejligheder har talt med Peter Loft om sagen - måske ikke om den konkrete skattesag, men om det der verserede i det offentlige rum vedrørende Helle Thorning-Schmidt og Stephen Kinnock – ligesom alle andre gjorde, og forespurgt, om Peter Loft nogensinde gav ham nogle indikationer af, hvordan man kunne forvente, at

sagen ville falde ud, forklarede han, at det har han ingen erindring om, men det mener han ikke. Der var sådan lidt frem og tilbage, om det mon var den ene vej eller den anden vej, men det, der gjaldt generelt, var en for lille viden. Han havde ikke selv nogen indsigt i reglerne, så han ville ikke ane, hvad der var op og ned, og til hvilken side den ville falde. I det job, han havde, blev han meget opmærksom på, at man skal være meget forsigtig, og at man skal være sig meget bevidst om, hvad man ved, og hvad man ikke ved. Han vil næsten sige, at på det her niveau lå han på det stadie, som var ubevidst inkompetent. Han havde ikke engang viden om, hvor lidt han vidste om det. Man stræbte vel altid på at komme til det næste niveau, som var bevidst inkompetent – at man i hvert fald var vidende om, hvad man ikke vidste – og erkendte det. Det betød i virkeligheden nok også, at man ikke klogede sig så meget på tingene. Man kunne godt tale om sagen – også med venner og bekendte – men man kunne ikke på nogen måde være autoritativ eller sige, hvilken vej sagen gik. Han har mødt rigtig mange mennesker undervejs, som har haft bestemte meninger om sagen, men netop fordi han havde vænnet sig til, at der næsten altid var nogen ting, som man ikke vidste, skulle man være forsigtig, inden man kategorisk udtalte sig. Alene af den grund havde han ikke været inde og udtale sig om sagen og heller ikke forventet, at nogen af hans kolleger skulle have viden til at udtale sig.

Foreholdt af formanden, at han har forstået det sådan, at vidnet løseligt har talt med Peter Loft om skattesagen, idet han har forklaret, at ”det var frem og tilbage”, og ”om det var den ene vej eller den anden vej”, og forespurgt, om han kunne uddybe det, forklarede han, at gennem den periode, sagen kørte, har han erindring om, at der blev talt om sagen ved forskellige lejligheder med dem, der var omkring én. Forespurgt, om han talte med Peter Loft om det, forklarede han, at Peter Loft også havde været til stede i sammenhænge, hvor sagen blev rundet. Forespurgt, om ”den ene vej eller den anden vej” havde relation til, om det var en tilflytter- eller fraflyttersag, forklarede han, at det havde det overhovedet ikke. Han har aldrig været inde i sagen. Når man var beskæftiget i centraladministrationen og så på, hvordan det politiske landskab så ud, så var der mange ting, der kunne påvirke det. Denne sag, var én af de sager, der kunne påvirke det. Derfor var man selvfølgelig lidt optaget af det og fulgte med i det.

Forespurgt af Niels Fenger, om de sad i en kreds af departementschefer, hvor Peter Loft var til stede, og talte om sagen, forklarede han, at de ikke talte om sagen. Det var bare bemærkninger som: ”Har I set sidste nyt?” eller ”det går hårdt for sig derude nu” eller noget i den stil. Forespurgt, hvad Peter Loft helt konkret tilkendegav, forklarede han, at han ikke har nogen erindring om, at Peter Loft skulle have bevæget sig væk fra det meget overordnede niveau. Forespurgt, om Peter Loft udtalte sig om sagen, forklarede han, at Peter Loft ikke udtalte sig om den konkrete sag eller om sagsbehandlingen i den forbindelse. Forespurgt, hvad Peter Loft så udtalte sig om, forklarede han, at han ikke har nogen specifik erindring om andet, end at der blev talt lidt om sagen – som om alle andre sager, men det er enormt vigtigt at sondre mellem hvad, man talte om i relation til sagen - om man talte om sagen eller om relationen til den. Forespurgt hvad Peter Loft sagde, forklarede han, at det kan han ikke huske. Peter Loft var i hvert fald ikke på nogen måde inde og redegøre for nogen sag eller kommentere på en sag.

Forespurgt af udspørgeren, om han nogensinde har haft eller set Stephen Kinnocks agterskrivelse, svarede han benægtende.

Forespurgt, om han har hørt om andre, der har haft, set eller udleveret den til andre uberettiget, svarede han benægtende.

Som vidne mødte Lars Løkke Rasmussen.

Vidnet blev vejledt om, at han ikke havde pligt til at udtale sig.

Vidnet erklærede, at han var villig til at afgive forklaring.

Vidnet blev endvidere vejledt om, at han har ret til at besvare spørgsmål, idet reglerne om tavshedspligt ikke er gældende under en forklaring, der afgives for undersøgelseskommissionen.

Vidnet blev orienteret om, at afhøringen vil blive transmitteret til et tilstødende lokale, der er blevet oprettet til de tilhørere, der ikke er plads til i mødelokalet. Der sker ikke nogen optagelse i den forbindelse. Vidnet blev endvidere orienteret om, at afhøringen vil blive lydoptaget af hensyn til protokolleringen af forklaringen. Optagelsen vil blive slettet, når kommissionen har afgivet sin beretning.

Formanden redegjorde kort for baggrunden for nogle af de spørgsmål, der ville blive stillet.

Vidnet forklarede, at han var statsminister i sommeren 2010 og frem til valget i 2011.

Foreholdt, at Skatteministeriet i maj/juni 2010 oprettede en konto for frivillige indbetalinger, og forespurgt, om vidnet blev orienteret om, at Skatteministeriet planlagde at oprette en sådan konto, svarede han benægtende. Han læste om det i aviserne og mener også, at han sporadisk har lagt øre til det på et gruppemøde i Venstre.

Udspørgeren foreholdt, at der under afslutningsdebatten i Folketinget den 2. juni 2010 blev stillet spørgsmål af Torsten Schack Pedersen og Jacob Jensen til Helle Thorning-Schmidt og Villy Søvn-dal om indbetaling på kontoen, som Skatteministeriet havde offentliggjort samme dag. Det gav anledning til, at Troels Lund Poulsen kom med nogle udtalelser til Jan Kjærgaard fra Ekstra Bladet, som blev trykt dagen efter. Foreholdt artikelsamlingens side 117 – netartikel af 30. august 2012 med overskriften ”Venstrefolk planlagde Thorning-fælde med Troels Lund”, 4.-6. afsnit, ”Kontoen havde endnu ... det med kontoen” – og foreholdt, at problemstillingen også blev omtalt i en artikel i Politiken den 22. august 2010, samt forespurgt, om vidnet inden artiklen i avisen blev orienteret om, at de tre Venstrefolk havde drøftet, at de ville bruge skattekontoen som afsæt til at stille spørgsmålene, svarede han benægtende. Forespurgt, om han efterfølgende modtog en orientering fra skatteministeren, svarede han benægtende. Forespurgt, om han efterfølgende drøftede skattekontoen med skatteministeren, svarede han benægtende. Det var jo en realitet, at den var der.

Forespurgt, om vidnet i perioden op til den 23. juni 2010 fik kendskab til, at BT eller andre medier begyndte at interessere sig for Helle Thorning-Schmidt og Stephen Kinnocks skatteforhold, svarede han benægtende.

Forespurgt, om han har kendskab til, om Troels Lund Poulsen eller andre embedsmænd var i kontakt med journalister om skattesagen inden den 23. juni 2010, svarede han benægtende.

Henvist til artikelsamlingens side 5-6 - BT's artikel af 23. juni 2010 med overskriften "DANSK SKAT – NEJ DA" – og foreholdt, at det var en af flere artikler, der var i BT denne dag, samt forespurgt, om vidnet blev orienteret om artiklerne, forklarede han, at han læste artiklerne i avisen. Forespurgt, om han i denne periode drøftede skattesagen med sin særlige rådgiver, forklarede han, at han ikke havde nogen særlig rådgiver i denne periode. Statsministeriet havde en pressemedarbejder, Michael Helbo. Han drøftede ikke sagen med ham. Situationen var den, at han i foråret 2010 besluttede ikke at have en personlig rådgiver længere. Han overflyttede sin daværende særlige rådgiver Søs Marie Serup Laybourn til partiet. Fra foråret 2010 til foråret 2011 havde han derfor ikke en spindoktor. Han blev alene betjent af det statsministerielle apparat, herunder Michael Helbo. Det betød, at han i modsætning til både før og efter ikke havde en person tæt på sig, som dagligt og kontinuerligt briefede ham om, hvad der skete, og hvad der stod i aviserne.

Forespurgt, hvordan vidnet holdt sig orienteret om, hvad der foregik i pressen, forklarede han, at han hver morgen på bagsædet i bilen brugte 10-20 minutter på at læse samtlige landsdækkende dagblade. Michael Helbo orienterede ham også, hvis der skete noget i løbet af dagen, eller hvis der kom noget i pressen, der havde relevans for vidnet. Den bredere politiske linje faldt i to halvlege. I forhold til det rene statsministerielle havde han analytiske samtaler med Michael Helbo. Han havde også lejlighedsvis samtaler med Søs Marie Serup Laybourn i krydsfeltet mellem regeringens interesser og Venstres interesser, men det var ikke dagligt og kontinuerligt.

Forespurgt, om vidnet i dagene efter den 23. juni 2010 modtog orientering om skattesagen, svarede han benægtende. Han havde på et tidspunkt mellem Skt. Hans og sin feries start en drøftelse med Søs Marie Serup Laybourn. Hans ferie startede fredag eftermiddag den 2. juli 2010, og han var væk i ca. tre uger.

Forespurgt om indholdet af drøftelsen med Søs Marie Serup Laybourn, forklarede han, at han vil tro, at samtalen foregik på Marienborg i ugen op til hans ferie. Det var en samtale, som handlede om, at man nu lagde den politiske sæson ned, man skulle på ferie, og hvad der skulle ske, når man kom hjem igen. Han orienterede hende om, hvad der var på regeringens tegnebræt umiddelbart efter sommerferien – ghettoplan, Danmark i bedre balance og en række politiske udspil, som de var i gang med at forberede – således at hun også kunne forberede sig til Venstres sommergruppemøde, som var umiddelbart efter sommerferien. I den forbindelse vendte de også kort denne mediesag om skattesagen.

Forespurgt, om Søs Marie Serup Laybourn fortalte ham nærmere om, hvad problemstillingen rent skatteteknisk var i sagen, svarede han benægtende. Med al respekt vil han heller ikke tro, at hun havde forudsætningerne for det. Hun kendte sagen fra medierne, ligesom han selv gjorde, og det, der var interessant for hende at vide, var, hvordan han så på sagen. Han betragtede det som en personsag. Han havde været tilstrækkeligt mange år i politik til at have set mange personsager. Han havde selv oplevet dem på sin egen krop, og han vidste derfor også, at det ikke var alt, der stod i avisen, som nødvendigvis passede. Det var nødvendigvis heller ikke sådan, at det, der fremstod som fakta i aviserne, viste sig at være fakta, når tingene var undersøgt.

Det var baggrunden for, at vidnet sagde, at han ikke ønskede at være en del af skattesagen. Det gav også et klart signal til Venstre og til hende om, at det var en sag, som de skulle være meget påpas-

selige omkring. Forespurgt, hvad der lå i, at de skulle være ”påpasselige”, forklarede han, at der sådan set bare lå en simpel analyse af, at det var totalt umuligt at sige noget meningsfuldt om, hvad der blev den endelige afgørelse på sagen al den stund, at det var noget, som de ikke havde indflydelse på. Det var ren, tør jura. Derfor var det også vigtigt, at man, i det omfang Venstre blev spurgt til sagen, alene holdt sig til den politiske del af sagen, og hvad den politisk kunne give anledning til.

Forespurgt, hvad sagen kunne give anledning til politisk, forklarede han, at der var en ligningssag og en politisk sag. Ligningssagen havde ikke noget med Venstre at gøre. Den politiske sag handlede om skat/ikke skat. Man bliver nødt til at erindre sig, at skat i denne periode i dansk politik var en stor politisk kampplads. Regeringen var under anklage for at have givet ufinansierede skattelettelser. 3F kørte kampagne mod regeringen, også personligt. Han kunne på busserne se, hvilken skattelettelse han selv ville få, hvilket i øvrigt ikke var helt i overensstemmelse med sandheden, og de havde en opposition, som markedsførte sig på millionærskat og andet.

Forespurgt, om vidnet havde drøftelser med embedsmænd, Troels Lund Poulsen eller andre ministre om sagen i denne periode, svarede han benægtende.

Forespurgt, om vidnet ved, om hans embedsmænd i Statsministeriet eller andre personer, som bistod ham, havde drøftelser med skatteministeren eller Skatteministeriets embedsmænd, forklarede han, at det kunne han ikke vide, da han ikke selv har drøftet sagen med egne embedsmænd. Foreholdt, at det også kunne være andre personer, der bistod ham, f.eks. Søs Marie Serup Laybourn eller Mikael Børsting, forklarede han, at Søs Marie Serup Laybourn ikke havde noget med Statsministeriet at gøre. Foreholdt, at spørgsmålet gik på embedsmænd i Statsministeriet eller personer, som bistod ham i øvrigt, forklarede han, at svaret var det samme.

Forespurgt, om han har kendskab til, om andre i denne periode forsøgte at få kontakt med skatteministeren eller embedsmænd i Skatteministeriet om sagen, svarede han benægtende.

Foreholdt artikelsamlingens side 119 – Ekstra Bladets artikel af 1. juli 2010 ”Stort skattesæk til Helles mand”, 1. spalte, midt: ”I Venstre glæder man sig ... siger politisk ordfører Peter Christensen” – og artikelsamlingens side 121 – resumé fra DR P1s radioavis samme dag med overskriften ”Venstre-ordfører: Skattesag afslører socialdemokratisk hykleri” linje 3-7: ”Det politiske hykleri ... skattesvig eller ej” – samt forespurgt, om vidnet ved, om man i Venstre havde noget grundlag for at antyde, at der muligt var skattesvig i spil, svarede han benægtende. Det har han ikke nogen viden om. Han havde i samtalen med Søs Marie Serup Laybourn gjort det klart, at han ikke ønskede at være involveret i skattesagen, og at det var en sag, der mediemæssigt måtte håndteres af hende og deres politiske ordfører. Det var det signal, som han havde givet, og så havde han i øvrigt ikke i detaljen fulgt, hvordan sagen udfoldede sig i medierne. Han er ikke en gang sikker på, at han læste aviser den 1. juli 2010. Han brugte de sidste dage inden ferien på at være mere eller mindre non stop sammen med journalist Thomas Larsen, der var ved at skrive en bog. Den 1. juli 2010 kørte Thomas Larsen med ham til Jylland for at hente en autocamper, som han skulle på ferie med om fredagen. Foreholdt, at spørgsmålet mere gik i retning af, om han havde kendskab til, om man i Venstre havde grundlag for at antage, at der muligvis var tale om skattesvig, svarede han benægtende. Det havde han ikke noget kendskab til.

Forespurgt, om han ved, om Peter Christensen drøftede udtalelserne med andre i Venstre end Søs Marie Serup Laybourn, svarede han benægtende.

Foreholdt artikelsamlingens side 167-168 – Politikens netartikel af 6. december 2011 med overskriften ”Løkkes rådgiver: Skattesagen skulle klæbe til Thorning”, teksten: ”Mikael Børsting, var det dig, der rådede Peter Christensen... det har vi selvfølgelig drøftet i Venstre” – og forespurgt, om han er sikker på, at ikke andre end Søs Marie Serup Laybourn og Peter Christensen var involveret, når Mikael Børsting ifølge artiklen svarede, at det var ”en fælles partilinje”, forklarede vidnet, at han kunne gøre rede for, i hvilket omfang han selv havde været med til at lægge en partilinje. Mikael Børsting havde en souschefstilling i Venstres Center for Kommunikation og Politik. Den overordnede kommunikation, som vidnet havde med centret, var via centrets chef Søs Marie Serup Laybourn. Hende havde han én samtale med, inden han tog på ferie, hvor han som sagt gjorde det klart, at han ikke ønskede at engagere sig i sagen. Hvis der var nogen i det departementale system, der vurderede, at der var et behov for, at han engagerede sig i det, så måtte det ske der, og for så vidt angik de politiske aspekter af skattesagen – som jo var åbenlyse – lagde han det via hende i hænderne på Venstres politiske ordfører at have ansvaret for sagen.

Forespurgt, om det var vidnets holdning helt frem til sagen blev afgjort i september, svarede han bekræftende. Det var ubetinget hans holdning.

Foreholdt materialesamlingens side 400.306-08 – Udskrift af interview i TV2 Nyhederne den 5. december 2011 kl. 19.00, side 400.306-07 øverst ”Interviewer: Hvorfor svarer du ... at der er forskellige elementer her”, side 400.307 midt: ”Interviewer: Hvad var det så ... politiske klima i Danmark.” og samme side nederst: ”Interviewer: Nej, jeg vil hellere ... ulovligt pres på skattevæsenet” – og foreholdt, at man heraf får det indtryk, at vidnet havde deltaget i møder og drøftelser om skattesagen, samt forespurgt, om han deltog i møder om skattesagen, da han kom hjem fra ferie i august 2010, svarede han benægtende. Interviewet skete i december 2011 og på baggrund af et interview, der havde fundet sted tidligere på dagen, som de fleste nok er bekendt med. Sidstnævnte interview efterlod et noget skævt og unuanceret indtryk, og derfor følte han, at han havde behov for at bestille tid på begge tv-stationer samme aften for at tegne et mere nuanceret billede.

Vidnet prøvede under interviewene at yde sit bidrag til at skabe lidt afklaring i en sag, der rent mediemæssigt var et stort rod. Han gjorde det efter bedste, men sikkert også fattige, evne. Han undgik at svare på de spørgsmål, der blev stillet – specielt i interviewet med DR – og insisterede på at prøve at komme af med sin egen systematik. Jævnfør den samtale han havde haft med Søs Marie Serup Laybourn, havde det fra starten været centralt for ham, at denne sag ikke var én sag, men to sager. Der var en ligningssag, som i sagens natur var ude af deres hænder. Deres engagement var alene, at de havde lavet en lovgivning, som skulle administreres i et system, som de ikke havde nogen indflydelse på eller indseende i.

Derudover var der en politisk sag. Vidnet havde som forklaret deltaget i en drøftelse om den politiske sag, før han tog på ferie. Om han deltog på møder i øvrigt? Med ”et møde” forstår han et møde, der er indkaldt til med dagsorden, med et formål og med henblik på at tage en beslutning. Var der sådan nogle møder i Venstre? Ikke ham bekendt, og han deltog ikke i nogen. I perioden fra Skt. Hans og frem til sagen blev afgjort, deltog han heller ikke i møder i Venstre, hvor skattesagen blev drøftet som emne udenfor dagsorden med en enkelt undtagelse, som han kan genkalde sig.

Det var et fredagsministermøde i Venstre, som vidnet kan stedfæste til den 13. august 2010, når han ser i sin kalender, da det var det eneste fredagsministermøde i august måned, som han selv deltog i. Med al respekt havde han i denne periode også andre gøremål – besøg i Downing Street, forberedelse af FN's generalforsamling, en rejse til Afghanistan, forberedelse af et regeringsseminar, to politiske udspil om en ghettoplan, Danmark i balance og et europæisk topmøde omkring den europæiske gældskrise. Han beskæftigede sig også med andre ting i perioden end de nævnte, men der var en fredag, hvor han deltog i de uformelle fredagsmøder, som de altid havde haft. Venstres ministre for sig og Konservatives ministre for sig. Møder blev holdt kl. 8-9. Han kan genkalde sig, at der var en kollega, der spurgte til skattesagen. Han kan ikke huske, hvem der spurgte, men han kan huske, at der blev spurgt til sagen, fordi han i situationen faktisk fandt det lidt upassende. Han gav i sagens natur ordet videre til skatteministeren, som oplyste, at sagen var i proces og i behandling hos SKAT København. Det var det eneste møde – i den forstand han har forsøgt at definere et møde – hvor han kan erindre, at sagen blev diskuteret.

Det har rimeligvis også været sådan, at man mand og mand imellem har talt om sagen. Hvis der lå en avisforside eller en karikaturtegning, så vil han tro, at der faldt ord mand og mand imellem. Forespurgt, om de ord også faldt med ham som deltager, forklarede han, at han ikke kan undslå sig, at han mand og mand imellem har vendt ord omkring "det fylder godt noget meget det her", eller hvad det nu kan have været.

På ny foreholdt interviewet i TV2 Nyhederne den 5. december 2011, side 400.306 midt: "Der er i hvert fald jo tre elementer ... hvis ikke der er en frikendelse" og forespurgt, hvad vidnet mente hermed, forklarede han, at når han sagde "vi" i interviewet, så forsøgte han i forhold til offentligheden at tegne et billede af koncernen Venstre og også i forhold til offentligheden at dække sit parti ind ovenpå det noget unuancerede indtryk, som han selv bidrog til at skabe samme formiddag. Så var der "ham" og i forhold hertil, havde han deltaget i den ene drøftelse, som han har forklaret om. Det var den drøftelse, som han deltog i, fra sagen sprang mediemæssigt, og indtil den blev afgjort, med den tilføjelse han gav før.

Den ligningsmæssige sag var en sag, som de ikke havde nogen indflydelse på, og som teoretisk kunne have et af to udfald – A, der var et skatteproblem, B, der var ikke noget skatteproblem. Det var i sagens natur ude af deres hænder. Den politiske sag, som handlede om ufinansierede skattelettelser, skæv kampagne, millionærskat og "vi løser alle ting på 12 minutter", stod uanset udfaldet af ligningssagen. Da han sendte et signal om, at det var Peter Christensen, der kørte den politiske sag, var det også et signal om, at den politiske sag skulle forvaltes på en måde, hvor den ikke stod og faldt med, om ligningssagen faldt ud til A eller B. I den forstand havde der været en analyse, selvom han tror, at han allerede nu under denne forklaring har brugt flere ord på det, end han gjorde i samtalen med Søs Marie Serup Laybourn. De skulle således holde sig til den politiske side af sagen. Alt andet ville være tåbeligt. Dels fordi de ikke havde nogen indflydelse på ligningssagen, og dels fordi en forvaltning af den politiske sag på en måde, hvor man lagde sig op af en bestemt forventning om et bestemt udfald, kunne give bagslag.

Foreholdt artikelsamlingens side 170 – Jyllands-Postens netartikel af 30. juli 2010, 4. afsnit, 1. punktum "- Helle Thorning-Schmidt er endt i ... skatteunddragelse." – og forespurgt, om det var "på ryggen" af de overvejelser, der havde været i Venstre, som vidnet har refereret til i interviewet

på materialesamlingens side 400.303, svarede han benægtende. Det var på anledning af den instruks, som han havde givet Søs Marie Serup Laybourn. Han havde fuldstændig entydigt sagt, at han ikke engagerede sig i sagen, med mindre det departementale system fandt et behov for det. Politisk måtte den håndteres af dem. Det var det, man havde en politisk ordfører til.

Foreholdt af formanden, at meldingen var, at de skulle være ”påpasselige”, forklarede vidnet, at han tror, at man overgør samtalen med Søs Marie Serup Laybourn og måske også forventningen om, hvordan politik i virkeligheden fungerer. Hvis man ser en større analyse for sig og så en beslutning om et defineret mandat, så er det ikke måden, det her foregik på. Med al respekt så havde han i hele denne periode en række andre gøremål. Søs Marie Serup Laybourn sagde til ham på mødet mellem Skt. Hans og sommerferien: ”Så er der også den her skattesag”. Han ved ikke, om han holdt sig for ørerne, men han sagde, at han ikke ville have noget med sagen at gøre. Det måtte de håndtere, og det håndterede Peter Christensen så. I den periode fulgte han ikke dagligt med i, på hvilken måde og med hvilke citater det blev håndteret. Man kan jo se, at der i mange af artiklerne er en betydelig diskrepans mellem citaterne af Peter Christensen og den kontekst og de overskrifter, som de er sat ind i. I perioden var han ikke af andre blevet gjort opmærksom på, og følte heller ikke selv, at der var anledning til at gribe ind. Man kan naturligvis altid i et historisk efterstudie, når man vejer ordene af på atomvægte, sige, at der kunne være citater, der så lidt skæve ud. Det er nok en krigsskadeomkostning i det politiske arbejde.

Af udspørgeren på ny foreholdt fra interviewet i TV2 Nyhederne side 400.306, ”Der var en sag, der handler om sagsbehandlingen i skattevæsenet, og den har vi selvfølgelig også vendt i Venstre. Hvad betyder det, hvis der er en frikendelse, hvis der ikke er en frikendelse” og foreholdt, at vidnet har forklaret, at han ikke deltog i drøftelser på det punkt, samt forespurgt, hvem der deltog og vendte sagen om sagsbehandlingen i skattevæsenet, forklarede han, at han ikke er vidende om, at nogen har vendt sagen på den måde. Han har før forsøgt at svare på, hvad der var baggrunden for de konkrete formuleringer. Dels var det for at nuancere et skævt indtryk, som han selv havde sat, og han har også forklaret om samtalen med Søs Marie Serup Laybourn, hvor han gjorde det klart, at det her var politik, og at det skulle håndteres af den politiske ordfører. Det skulle håndteres på en måde, hvor udfaldet af den juridiske sag ikke var styrende, for det kunne man ikke bero på i den politiske debat, allerede fordi det var ude af deres hænder.

Forespurgt, om vidnet har kendskab til nogen i Venstre, der har drøftet sagsbehandlingen i skattevæsenet, svarede han benægtende. Det havde han intet kendskab til, men det ville undre ham såre, om der ikke mand og mand imellem havde været snak om sagen, og hvordan den mon endte, ligesom der havde været rundt omkring på mange andre danske arbejdspladser.

Foreholdt, at der i sagen var et notat fra BT, hvor man prøvede at finde ud af, hvad der var op og ned i sagen, og forespurgt, om vidnet har kendskab til, om nogen i Venstre på samme måde prøvede at prognosticere på udfaldet af sagen, svarede han benægtende.

Foreholdt materialesamlingens side 400.303-05 - udskrift af interview i TV-AVISEN på DR1 den 5. december 2011 kl. 18.30, side 400.303 midt: ”Interviewer: Hvorfor sagde du ikke bare det tidligere ... været vendt i Venstre.” og samme side nederst: ”Interviewer: Det har du selvfølgelig ikke ... selvfølgelig har vi da det.” – og forespurgt, hvornår vidnet har drøftet sagen med Troels Lund Poulsen, forklarede han, at han ikke har drøftet sagen med Troels Lund Poulsen.

Foreholdt side 400.303 nederst - 400.304 midt: "Altså, den her sag ... fremtid i Venstre", og foreholdt, at når man læser og ser interviewet, efterlader det et klart indtryk af, at vidnet har drøftet sagen med Troels Lund Poulsen, forklarede han, at han er ked af, at det efterlader det indtryk. Baggrunden for interviewet er den samme, som han har redegjort for før. Det handlede om at få afleveret et budskab. Han havde det privilegium, at han ikke behøvede at svare på journalisternes spørgsmål. Derfor var det afgørende for ham gennem hele interviewet at forsøge at skabe de sondringer, som han tidligere har været inde på. Når interviewerens f.eks. spurgte, hvad formålet med drøftelserne med Troels Lund Poulsens var, så forholdt han sig ikke til det, men sagde bare, "når den her sag har været diskuteret i Venstre osv. osv.". Så spurgte hun "hvor ofte har du diskuteret..". Hun hørte således slet ikke på, hvad han svarede. Man kan hæfte sig ved det, som han svarer, men man kan også hæfte sig ved, at hendes spørgsmål overhovedet ikke er en refleksion over det, som han sagde. Interviewet handlede om at nuancere et fuldstændigt forkert og firkantet indtryk, som han af vanvare havde efterladt om formiddagen, fordi han var uforberedt på det.

Forespurgt, om vidnet på noget tidspunkt, i perioden fra sagen startede og indtil den 17. september 2010, drøftede sagen med Troels Lund Poulsen mand til mand på herretoilet, over frokostbordet, til et møde uden dagsorden, til et møde med dagsorden eller i et hvilket som helst andet format, svarede han benægtende. Han drøftede ikke ligningssagen, og har heller ikke med Troels Lund Poulsen haft nogen drøftelser om den politiske sag. Han kan ikke udelukke, at han kan have været i samme lokale som Troels Lund Poulsen, hvor der kan være faldet en bemærkning, der relaterede sig til sagen. Tidligere har han jo henvist til mødet den 13. august 2010.

Forespurgt af formanden, hvem der deltog i mødet den 13. august 2010, forklarede vidnet, at han ikke er i stand til at sige, hvad det præcise fremmøde var. Setuppet på møderne var, at der hver fredag var morgenkaffe i Egetræssalen for Venstres ministre, Venstres gruppeformand, den politiske ordfører og lederen af Venstres CKP. Som han tidligere har forklaret, deltog han kun én gang i hele perioden pga. rejseaktivitet. Han er ikke i stand til at sige, hvem der præcist var med på mødet den 13. august 2010. Forespurgt, hvor mange man antalsmæssigt kunne nå op på, forklarede han, at det må have været omkring 15, men der var typisk ikke 100 % fremmøde.

Forespurgt af udspørgeren, om han kan huske, om Troels Lund Poulsen deltog i mødet, idet udspørgeren mener, at Troels Lund Poulsen har forklaret, at han først mødte på arbejde igen den 16. august 2010, forklarede vidnet, at han knivskarpt kan huske, at Troels Lund Poulsen var der, men han kan ikke helt huske, om det var den 13. august 2010. Den dato mener han at kunne ræsonnere sig frem til på baggrund af sin kalender.

Henvist til materialesamlingens side 201.905 – mail af 3. august 2010 fra Kristian Jensen til Lars (Barfoed) – foreholdt samme side – mail af samme dato kl. 23.30 fra Peter Loft til Kristian Jensen – og side 201.906 – mail af samme dato kl. 23.30 fra Kristian Jensen til Peter Loft – samt forespurgt, om vidnet på noget tidspunkt er blevet konfronteret med rygten om, at SKAT var færdig med en afgørelse i august måned, svarede han benægtende. Forespurgt, om Kristian Jensen orienterede ham om, at denne havde kontakt til Peter Loft, svarede han benægtende. Forespurgt, om han havde kendskab til kontakten, svarede han benægtende.

Henvist til materialesamlingens side 201.808-9 – mail indeholdende Ekstra Bladets netartikel af 19. august 2010 med overskriften ”Helle kender SKAT’s afgørelse”, og foreholdt side 201.809, 1.-4. afsnit – og forespurgt, om vidnet blev gjort opmærksom på denne artikel, svarede han benægtende. Det kan han ikke huske. Det var ikke denne sag, der fyldte mest i hans liv på det tidspunkt. Den 19. august 2010 var han på officielt besøg på Færøerne. Forespurgt, om han bed mærke i, at der var en historie ude omkring den 20. august 2010 om, at Helle Thorning-Schmidt kendte afgørelsen før alle andre, forklarede han, at hvis han læste avisen den dag, var han blevet bibragt denne viden, men han kan ikke huske, om han læste avisen. Han fik i øvrigt også først aviserne dagen efter.

Forespurgt, hvornår vidnet første gang blev orienteret om, at SKAT agtede at fastslå, at Stephen Kinnock ikke var skattepligtig til Danmark, forklarede han, at han stiftede bekendtskab med det via aviserne. Forespurgt, om det var ved at læse avisen, svarede han bekræftende. Hvilken præcis avis, hvilken dag og på hvilket tidspunkt står ikke i skarpt i hans erindring. Foreholdt, at det stod i avisen den 17. september 2010, forklarede han, at så var det nok den dag. Forespurgt, om han fik anden orientering end det, han selv kunne læse i avisen, svarede han benægtende.

Forespurgt, om han efterfølgende havde drøftelser med Troels Lund Poulsen om sagen, svarede han benægtende.

Forespurgt, om vidnet på noget tidspunkt efter den 16. september 2010 og frem til, at dele af afgørelsen blev offentliggjort den 8. september 2011, har haft drøftelser med Troels Lund Poulsen om Helle Thorning-Schmidts skatteforhold, svarede han benægtende. Forespurgt, om han har kendskab til, om andre har haft drøftelser med Troels Lund Poulsen om Helle Thorning-Schmidts skatteforhold i denne periode, svarede han benægtende.

Forespurgt, om vidnet på noget tidspunkt har haft drøftelser med embedsmænd i Skatteministeriet om sagen, svarede han benægtende. Forespurgt, om han har kendskab til, om andre i hans kreds af hjælpere har haft drøftelser med embedsmænd i Skatteministeriet om sagen, svarede han benægtende.

Forespurgt, om vidnet på noget tidspunkt har set eller modtaget kopi af Stephen Kinnocks agterskrivelse, svarede han benægtende. Forespurgt, om han har hørt om andre – udover embedsmænd i Skatteministeriet - der har modtaget, set eller fået forevist agterskrivelsen, svarede han benægtende.

Forespurgt, om han har kendskab til, hvorledes BT har modtaget agterskrivelsen, som blev offentliggjort den 8. september 2011, svarede han benægtende. Forespurgt, om han har kendskab til, om nogen har udleveret agterskrivelsen uberettiget, svarede han benægtende.

Forespurgt, om vidnet på noget tidspunkt har modtaget oplysninger om Stephen Kinnocks seksualitet fra embedsmænd eller ministre, herunder på rygtebasis, svarede han benægtende. Forespurgt, om han i den periode, hvor han var statsminister, har videregivet oplysninger om Stephen Kinnocks seksualitet, svarede han benægtende. Forespurgt, om han har kendskab til, om ministre, embedsmænd eller andre offentligt ansatte har videregivet oplysninger om Stephen Kinnocks seksualitet, svarede han benægtende.

Mødet hævet l .. 12.10.

Lars E. Andersen
formand